

ایران ورزشی

● صاحب امتیاز: فخرگزاری جمهوری اسلامی
● مجری: مؤسسه فرهنگی و مطبوعاتی ایران
● رئیس هیات مدیره: صادق حسین جباری انصاری
● مدیرعامل و مدیر مسئول: علی متقیان
● سردبیر ارشد مؤسسه: هادی خسرو شاهین
● سردبیر ایران ورزشی: علی چوادی
● تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۰۴۱۳۳ • نامبر: ۸۴۷۱۱۳۳۳
● چاپ: چاپخانه مؤسسه جام جم
● سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ - ۸۸۵۰۴۳۰۰ • ۸۸۵۱۹۵۴
● امور مشترکین: ۸۸۵۱۹۵۴ • ۸۸۵۱۹۵۴
● نشانی: تهران، خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
● صندوق پستی: ۵۳۳۸۸-۱۵۸۷۵

هشت پای پیشگو

یکی از آنها، در واقع برنده مسابقه را «پیش بینی» می کرد. شاید در ابتدا همه چیز بیشتر شبیه یک شوخی تبلیغاتی بود، اما وقتی پیش بینی های او یکی پس از دیگری درست از آب درآمد، جهان فوتبال با حیرت به این هشت با خیره شد. یاول نتیجه تمام بازی های تیم ملی آلمان در جام جهانی را درست حدس زد؛ از پیروزی ها گرفته تا شکست تلخ برابر اسپانیا در نیمه نهایی. او حتی قهرمانی اسپانیا مقابل هلند را نیز به درستی پیش بینی کرد تا رکوردی کامل با هشت پیش بینی صحیح ثبت کند؛ اتفاقی که او را به یک سلبریتی جهانی تبدیل کرد.

جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی فقط با گل ها، ستاره ها و جنجال هایش در یادها نماند؛ بلکه یک موجود دریايي کوچک هم به یکی از مشهورترین چهره های آن تابستان تبدیل شد. «یاول»، هشت پای آلمانی که در آکروپول در شهر اوبرهاوزن نگهداری می شد، ناگهان به پدیده ای جهانی بدل شد؛ پیشگویی که میلیون ها نفر نتایج مسابقات را از او دنبال می کردند. ماجرای یاول ساده اما شگفت انگیز بود. مسئولان آکروپول، پیش از مسابقه دو جعبه شفاف را که روی آنها پرچم تیم ها قرار داشت، داخل آب می گذاشتند. در هر جعبه یک صدف قرار داشت و یاول با انتخاب

ویژه

جام رسوایی برای فینالیست های دوره قبل

جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی برای بسیاری از تیم ها صحنه تولد رؤیاها بود، اما برای دو غول فوتبال اروپا؛ فرانسه و ایتالیا، به کابوسی تمام عیار تبدیل شد. دو تیمی که چهار سال پیش در فینال برلین برای جام جهانی جنگیده بودند، این بار با چنان آشفتگی و فروپاشی ای روبرو شدند که حذف شان نه فقط یک ناکامی ورزشی، بلکه یک رسوایی تاریخی تلقی شد. جام ۲۰۱۰ نشان داد که در فوتبال، فاصله میان شکوه و سقوط، گاهی تنها چند سال است.

فرانسه شاید نماد کامل این فروپاشی باشد؛ تیمی که با ستارگان بزرگ و سابقه ای پرافتخار وارد آفریقای جنوبی شد، اما پیش از آنکه مقابل رقیبا شکست بخورد، از درون متلاشی شد.

فضای اردو از همان ابتدا متشنج بود. رابطه بازیکنان با ریمن دومنک، سرمربی عجیب و جنجالی فرانسه، مدت ها بود که تیره شده بود و جام جهانی فقط آتش اختلافات را شعله ورتر کرد.

اوج بحران پس از شکست برابر مکزیک رقم خورد؛ جایی که نیکولا آتلسکا، مهاجم باتجربه تیم، در رختکن با دومنک درگیر شد و طبق گزارش رسانه ها، الفاظ تند علیه سرمربی به کار برد. فدراسیون فوتبال فرانسه بلافاصله او را از اردو اخراج کرد، اما این تصمیم به جای آرام کردن اوضاع، انفجار نهایی را رقم زد. بازیکنان در اقدامی بی سابقه، در حمایت از آتلسکا تمرینات تیم را تحریم کردند و در مقابل دوربین های جهان، از اتوبوس پیاده نشدند. تصاویر دومنک که درمانده کنار زمین ایستاده بود و اعضای کادر فنی که با بازیکنان جبر و بحث می کردند، خیلی زود به نماد هر جرم فرانسه تبدیل شد.

آنگه در اردوی خروس ها رخ داد، بیشتر شبیه یک کودتای تمام عیار بود تا بحران فوتبالی. بازیکنان عملاً اقتدار سرمربی را از بین برده بودند و تیم ملی فرانسه، که روزگاری نماد انسجام و شخصیت بود، به مجموعه ای از اختلافات، غرورهای زخمی و بی نظمی تبدیل شده بود. نتیجه چنین فضایی چیزی جز فاجعه نمی توانست باشد. فرانسه بدون حتی یک پیروزی و در فینال دوربین جهان، تحقیرآمیز از جام جهانی حذف شد؛ پایانی تلخ برای نسلی که چهار سال قبل تا آستانه قهرمانی جهان پیش رفته بود.

اما اگر سقوط فرانسه همراه با جنجال و درگیری بود، حذف ایتالیا بیشتر رنگ و بوی نابوری داشت. آتوری به عنوان مدافع عنوان قهرمانی وارد جام شده بود؛ تیمی که هنوز خاطره قهرمانی پرافتخار ۲۰۰۶ را با خود داشت. مارچلو لیبی بار دیگر هدایت تیم را بر عهده گرفته بود و بسیاری انتظار داشتند تجربه بازیکنان ایتالیا در تورنمنت های بزرگ، آنها را به مراحل بالاتر برساند. اما واقعیت زمین مسابقه، چیز دیگری بود.

ایتالیا در گروهی قرار گرفته بود که روی کاغذ یکی از ساده ترین گروه های جام به حساب می آمد؛ پاراگوئه، نیوزیلند و اسلواکی. کمتر کسی تصور می کرد قهرمان جهان در چنین گروهی حتی رنگ پیروزی را بنیند اما ایتالیا از همان بازی نخست، نشانی از تیم مقتدر چهار سال قبل نداشت. فوتبال کند، فرسوده و بی انرژی آتوری، نشان می داد نسل طلایی این تیم به پایان خط رسیده است.

تساوی برابر پاراگوئه شاید هشدار اولیه بود اما توقف مقابل نیوزیلند ضربه ای جدی به اعتبار فوتبال ایتالیا وارد کرد. با این حال، فاجعه واقعی در بازی آخر مقابل اسلواکی رقم خورد؛ مسابقه ای که ایتالیا برای صعود نیاز به پیروزی داشت اما با اشتباهات دفاعی و آشفتگی کامل، شکست خورد و حذف شد. صحنه چهره های مات و ناباور بازیکنان ایتالیا پس از سوت پایان، یکی از تلخ ترین تصاویر آن جام بود.

جام جهانی ۲۰۱۰ به نوعی پایان یک دوران برای فوتبال اروپا بود. فرانسه و ایتالیا، دو تیمی که در فینال دوره قبل قدرت بلامنازع فوتبال جهان به نظر می رسیدند، تنها چهار سال بعد به نماد فروپاشی تبدیل شدند. یکی در آتش اختلافات داخلی سوخت و دیگری زیر بار فرسودگی و تکرار تاکتیکی از پا افتاد.

شاید مهم ترین درس آن جام همین بود؛ در فوتبال مدرن، گذشته هیچ تضمینی برای آینده نیست. جام جهانی نه نام را می شناسد و نه خاطرات را. اگر تیمی از نظر ذهنی، فنی و مدیریتی آماده نباشد، حتی مدافع عنوان قهرمانی هم می تواند خیلی زود و با تحقیر، چمدان هایش را ببندد و به خانه بازگردد.

جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی

اولین میزبانی قاره سیاه

گزارش یک

نوزدهمین دوره جام جهانی فوتبال از ۱۱ ژوئن تا ۱۱ ژوئیه ۲۰۱۰ (۲۱ خرداد تا ۲۰ تیر ۱۳۸۹) به میزبانی آفریقای جنوبی برگزار شد. این نخستین بار در تاریخ ۸۰ ساله جام جهانی بود که مسابقات در خاک قاره آفریقا برگزار می شد.

۲۲ تیم در هشت گروه چهارتیمی به مصاف هم رفتند و دو تیم اول هر گروه به مرحله یک هشتم نهایی راه یافتند. در مجموع ۶۴ بازی برگزار شد، ۱۴۵ گل به ثمر رسید (میانگین ۲٫۲۷ گل در هر بازی) و ۳،۱۷۸،۸۵۶ تماشاگر از نزدیک نظاره گر این رقابت ها بودند. تیم آلمان با ۱۶ گل، پرگل ترین تیم مسابقات لقب گرفت.

ایران در آستانه صعود جایی که تاریخ تکرار نشد

تیم ملی فوتبال ایران از گروه ۲ مرحله مقدماتی آسیا آغاز کرد، اما در نهایت نتوانست جواز حضور در این مسابقات را به دست بیاورد. کره شمالی به عنوان یکی از نمایندگان آسیا که در مرحله مقدماتی با ایران همگروه بود راهی جام جهانی شد، اما نمایش ضعیفی داشت و با دریافت ۱۲ گل در سه بازی، «کیسه گل» مسابقات لقب گرفت. یکی از تلخ ترین خاطرات فوتبال ایران در این دوره مربوط به بازی های مقدماتی مقابل کره شمالی است؛ جایی که شاگردان علی دایی در شرایط حساس نتوانستند سهمیه را کسب کنند و وداع تلخی با آرزوی حضور در آفریقای جنوبی رقم زدند.

بوق های ووووزلا

صدای کرکننده آفریقای جنوبی

شاید مهم ترین نماد بصری و شنیداری این دوره، بوق های پلاستیکی معروف به «ووووزلا» بود. فیفا در ابتدا با این بوق مشکل داشت و حتی استفاده از آن را ممنوع اعلام کرده بود، اما در نهایت آن را نمادی از فرهنگ و سنت آفریقای جنوبی دانست و آزاد اعلام کرد. اما این تصمیم جنجال آفرین شد. بازیکنان و تماشاگران معتقد بودند صدای مداوم این بوق ها که گاهی تا ۱۱۶ دسیبل می رسید، تمرکز بازیکنان را مختل می کند و لذت تماشای مسابقات را کاهش می دهد. با این حال، ووووزلاها به نماد این دوره تبدیل شدند. تا جایی که واژه «ووووزلا» به عنوان پرتین واژه سال ۲۰۱۰ انتخاب شد. نیل شالکلیک، مخترع ۳۷ ساله این بوق پلاستیکی، به خاطر مزاحمت های صوتی ناشی از آن عذرخواهی کرد.

اشتباهات داوری و فریاد کمک خواهی از تکنولوژی

جام جهانی ۲۰۱۰ با اشتباهات فاحش داوری نیز همراه بود. در مرحله یک هشتم نهایی، شلیک فرانک لمپارد از زیر طاق دروازه آلمان عبور کرد.

درام سوزار و غنا

شبی که آفریقا گریه کرد

جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی، پراز لحظات فراموش نشدنی بود اما شاید هیچ صحنه ای به اندازه نبرد اروگوئه و فراتر غنا در مرحله یک چهارم نهایی، جهان را در میان تحسین، خشم و برای مردم تقسیم نکرد. شبی که برای مردم آفریقا می توانست آغاز یک افسانه باشد اما در نهایت به ترازوی ای بزرگ تبدیل شد؛ ترازوی که نام لوئیس سوزار را برای همیشه در حافظه فوتبال ثبت کرد.

غنا در آن جام، نماینده امید یک قاره بود. پس از حذف تمام تیم های آفریقای، «ستاره های سیاه» آخرین شانس میزبانان قاره برای خلق تاریخ بودند؛ تیمی جوان، پرانرژی و شجاع که با هدایت میلووان ریواج، فراتر از انتظار ظاهر شده بود. میلیون ها آفریقای در سراسر جهان، غنا را به نه فقط یک تیم ملی، بلکه نماد غرور و رؤیای یک قاره می دانستند. رسیدن به نیمه نهایی جام جهانی می توانست نقطه عطفی تاریخی برای

وروی خط دروازه فرود آمد، اما داور به اشتباه آن را گل تشخیص نداد. در همان مرحله، کارلوس توس پس از افسانید آتسکار، دروازه مکزیک را باز کرد و داوران گل مرصود را اعلام کردند. این اشتباهات بار دیگر بحث ورود تکنولوژی خط دروازه و سیستم کمک داور ویدیویی (VAR) را به شدت داغ کرد. فیفا در گزارش رسمی خود اذعان کرد که «اشتباهات برخی از آنها جدی رخ داده است، اما این اشتباهات نه پوشانده می شود و نه توجیه» و وعده بهبود آموزش داوران را داد.

طوفان آلمان در یک چهارم نهایی سقوط آرژانتین و انگلیس

تیم ملی آلمان با ارائه فوتبالی هجومی و تماشایی، در مرحله یک چهارم نهایی آرژانتین را ۴-۰ شکست داد. پیش از آن نیز در یک هشتم نهایی، انگلیس را ۲-۰ در هم کوبید تا یکی از درخشان ترین نمایش های یک تیم در تاریخ جام های جهانی را به ثبت برساند.

در طرف دیگر، مدافع عنوان قهرمانی یعنی ایتالیا و نایب قهرمان دوره قبل یعنی فرانسه، هم دو در همین مرحله گروهی حذف شدند. تیم شگفتی ساز این دوره اما نیوزیلند بود که در هر سه بازی خود به تساوی دست یافت و به عنوان تنها تیم بدون باخت مسابقات، در مرحله گروهی وداع کرد.

فینال خشن

خطای وحشیانه و رکورد کارت های زرد

فینال جام جهانی در ورزشگاه ساکر سیتی ژوهانسبورگ برگزار شد. داوری این دیدار حساس بر عهده هاروارد وب از انگلستان بود و ۸۵ هزار تماشاگر نظاره گر مسابقه بودند.

این فینال به یکی از خشن ترین فینال های تاریخ جام جهانی بدل شد. در دقیقه ۲۸، نایجل دی یونگ با خطایی وحشیانه روی زانی آلونسو، قفسه سینه او را نشانه گرفت؛ حرکتی که به اعتقاد بسیاری از کارشناسان مستحق کارت قرمز بود. تنها با یک کارت زرد این صحنه را جریمه کرد. علاوه بر آن، در دقیقه ۱۰۹ جان هاینتیخا از هلند اخراج شد و هلند با ۱۰ نفر به کار خود پایان داد. در مجموع، ۱۴ کارت زرد و ۱ کارت قرمز در این فینال به بازیکنان نشان داده شد که یک رکورد در تاریخ جام های جهانی محسوب می شود.

گل شروش ساز اما در دقیقه ۱۱۵ به ثمر رسید. آندرس اینیستا با شوتی دقیق و تماشایی، توپ را به گوشه دروازه هلند فرستاد و اسپانیا را برای نخستین بار قهرمان جهان کرد. اینیستا پس از گل، پیراهن خود را از تن بیرون آورد و پامی راهی دانی خارکه، کاپیتان فقید اسپانول که یک سال قبل بر اثر سکته قلبی درگذشته بود، تقدیم کرد. اسپانیا با این برد، به هشتمین کشوری تبدیل شد که جام جهانی را بالای سر می برد.

جوایز و میراث آفریقای جنوبی

دیگو فورلان از اروگوئه به عنوان بهترین بازیکن جام انتخاب شد و توپ طلا را دریافت کرد.

جام جهانی ۲۰۱۰

اشتباهات

فاحش داوری

نیز همراه بود.

در مرحله

یک هشتم

نهایی، شلیک

فرانک لمپارد

از زیر طاق

دروازه آلمان

عبور کرد

روی خط

دروازه فرود

آمد، اما داور

به اشتباه آن را

گل تشخیص

نزد

توماس مولر جوان آلمانی با ۵ گل و ۳ پاس گل، عنوان آقای گلی را از آن خود کرد و بهترین بازیکن جوان جام شد. ایبرک کاسیاس هم عنوان بهترین دروازه بان مسابقات را به دست آورد. توپ مسابقات که «جایولتی» نام داشت، با طراحی خاص و حرکت غیرقابل پیش بینی

خود یکی از پرانتقادی ترین توپ های تاریخ جام جهانی بود.

اسپانیا علیرغم باخت در اولین بازی برابر سوئیس، موفق شد با تنها ۲ گل خورده در ۷ بازی و یک رکورد دفاعی کم نظیر، جام قهرمانی را از آن خود کند. قهرمانی اسپانیا و میزبانی

موفق آفریقای جنوبی پس از نگرانی های شدید امنیتی، ثابت کرد قاره سیاه توانایی برگزاری یک رویداد جهانی را دارد. آفریقای جنوبی ۲۰۱۰ نه فقط یک تورنمنت فوتبالی، بلکه جشنواره ای از فرهنگ، تنوع و امید برای تمام مردم آفریقا بود.

شاهکار تیکی تاکا

ماتادورها بر فراز جهان

جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی، صحنه تثبیت یک فلسفه فوتبالی بود؛ فلسفه ای که نه بر قدرت بدنی، بلکه بر مالکیت توپ، صبر و هندسه پاس استوار بود. اسپانیا در آن تابستان تاریخی، تنها قهرمان یک تورنمنت نشد؛ بلکه جهان فوتبال را به تسخیر سپیک درآورد که بعدها با نام «تیکی تاکا» به یک مکتب تبدیل شد. ماتادورها با همان فوتبال شاعرانه ای که سال ها در لاماسیا و باشگاه های بزرگ اسپانیا پرورش یافته بود، سرانجام بر فراز جهان ایستادند.

اسپانیا با عنوان قهرمان یورو ۲۰۰۸ وارد جام جهانی شد؛ تیمی که بسیاری آن را کامل ترین نسل نسل فوتبال این کشور می دانستند. حضور ستارگانی چون زاوی، اینیستا، ژابی آلونسو، داوید ویا، سرخو راموس و ایبرک کاسیاس، ترکیبی ساخته بود که هم از نظر فنی و هم از نظر ذهنی به بلوغ رسیده بود. هسته اصلی تیم را بازیکنان بارسلونا یک قاره گرفت. اما در اروگوئه، او به ستارگانی ملی تبدیل شد؛ فوتبالیستی که به هر قیمتی، کشورش را نجات داده بود.

همین تصاد، آن شب را به یکی از ماندگارترین درام های تاریخ جام جهانی تبدیل کرد. هنوز هم سال ها بعد، درباره حرکت سوزار بحث می شود؛ اینکه آیا او یک متقلب بود یا بازیکنی با غریزه پیروزی. اما فارغ از تمام قضاوت ها، حقیقت این است که در آن شب تاریخی، آفریقا گریه کرد و فوتبال، یکی از تلخ ترین دراماتیک ترین داستان های خود را نوشت.

ویژگی عجیب اسپانیا در آن جام، پیروزی های اقتصادی اما مقتدرانه بود. آنها از مرحله گروهی تا فینال، اغلب با نتیجه ۱-۰ برنده شدند. فوتبال اسپانیا شاید پرگل نبود، اما حریف را خفه می کرد. مالکیت توپ نفس رقیب را می برد و پاس های کوتاه و متوالی، حریفان را وادار به تعقیب سایه ها می کرد. در حقیقت، تیکی تاکا فقط یک تاکتیک نبود؛ نوعی سلطه روانی بود که اراده تیم مقابل را تحلیل می برد. فینال برابر هلند، نقطه اوج این نبرد فلسفی بود؛ مسابقه ای که جهان زیبایی کلاسیک فوتبال اسپانیا داشت. هلندی ها برای متوقف کردن جریان پاس های اسپانیا، به بازی فیزیکی و خطاهای پیاپی روی آوردند. صحنه تکان دهنده ضربه نایجل دی یونگ به سینه ژابی آلونسو، هنوز یکی از خشن ترین تصاویر تاریخ فینال های جام جهانی است. آن مسابقه بیشتر به جنگ شباهت داشت تا فوتبال.